

‘Jota uve foics’

MIQUEL PUIG | Actualitzada el 17/04/2015 18:17

Camino per l’avinguda J.V. Foix de Barcelona després de sopar. Un taxi s’atura al meu costat i el conductor, amb un fort accent que a mi em sembla argentí, em demana si “*hay una comisaría de policía en esta misma avenida jota uve foics*”. Li dono les indicacions pertinents i, mentre observo com gira cua i s’allunya en direcció al seu destí, em faig una reflexió i dues preguntes.

La reflexió és que molt probablement aquest home prové d’un dels països més ben dotats del planeta per fer la vida agradable a la seva població, però que pateix una de les pitjors institucions polítiques del món occidental. Que sigui benvingut i que tingui més sort entre nosaltres.

La primera pregunta és com és que Barcelona, que aspira a ser una de les ciutats capdavanteres del món en tot, permet que una persona faci de taxista sense dominar ni els seus carrers ni una de les dues llengües oficials de la ciutat. Si el resultat és aquest, ¿quin sentit té que el servei de taxi estigui sotmès a llicència?

La segona pregunta és com és que una conurbació que declara que té 300.000 aturats ha de portar estrangers per improvisar taxistes. ¿Ha estat impossible trobar una persona més familiaritzada amb la ciutat i, per tant, més apta per exercir aquesta feina? Si s’hagués exigit al candidat a taxista que estigués més preparat per fer-ho, potser el nostre argentí estaria estudiant en comptes de treballant, però la nostra xifra d’aturats s’hauria reduït en una unitat.

Crec que totes dues preguntes tenen una resposta òbvia. Pel que fa a la primera, no, en aquest cas no estem fent l’esforç que requereix ser un país de primera. Pel que fa a la segona, ens importa l’atur, però ens importa encara més poder tenir mà d’obra barata. El taxista argentí n’és la conseqüència: segur que ha acceptat condicions laborals més dures que les que acceptaria un autòcton. Mentrestant, les xifres d’atur justifiquen que se segueixi pressionant el mercat de treball per reduir els sous amb el pretès objectiu de crear llocs de treball. Ara bé, ¿de què serveix crear-ne si acceptem que els ocupin nousvinguts manifestament incapacitats per fer-ho?

Dissortadament, l’economicisme ha proporcionat una cobertura intel·lectual a tots dos errors. El mantra és que cal desregular el mercat de treball perquè es creïn molts llocs de treball. D’acord amb això, hauríem d’imitar els països més liberals i desregular, perquè les regulacions són la causa de tots els nostres mals.

L’endemà, llegeixo que el programa electoral del Partit Conservador britànic promet que els britànics que cobrin el salari mínim estaran exempts de pagar IRPF. No veig que cap diari català hi doni importància, segurament perquè els nostres periodistes creuen que no en té. Després de tot, el que es promet allà ja és d’aplicació a Espanya. Ara bé, resulta que la liberal Gran Bretanya té un salari mínim que és un 82% (!) superior a l’espanyol. Se’m dirà que la vida és més cara allà. Compensat aquest efecte, el salari mínim britànic és encara un 61% (!) superior al d’un català.

O sigui, que els britànics tenen un salari mínim molt més elevat que el nostre, però el fet és que la seva taxa d'atur no ha superat el 10% en els últims trenta anys, i ara se situa en el 6%. Si el propietari del taxi hagués de pagar un salari mínim digne d'aquest nom (dubto que l'argentí sigui el propietari del vehicle) potser no li hauria estat tan difícil trobar candidats que coneguessin millor la ciutat, i la nostra xifra d'atur seria així una mica més baixa.

Se'ns ha venut que l'absència d'un salari mínim digne d'aquest nom i la manca de regulacions dignes d'aquest nom sobre el personal que ha d'atendre el públic són imprescindibles per crear molts llocs de treball. En realitat, són dues manifestacions d'una política destinada a consolidar una societat de salaris baixos.

Una societat de salaris baixos és una perversió. En primer lloc, perquè és injusta. En segon lloc, perquè és ineficient. No sols és ineficient que hagi de venir un argentí a fer de taxista mentre desenes de milers de candidats més ben preparats es queden a casa cobrant un subsidi de desocupació, sinó que el taxista argentí guanya tan poc que paga molt pocs impostos, però, en canvi, i com qualsevol ciutadà, consumeix serveis públics caríssims. La Universitat de Berkeley acaba de calcular que els salaris baixos (als Estats Units el salari mínim federal també és baixíssim) li costen a l'erari públic 153.000 milions de dòlars cada any en forma de suport als qui els cobren per cobrir les necessitats bàsiques. Els autors de l'estudi s'esgarrifarien si haguessin de sumar-hi el cost d'una sanitat pública com la nostra.

En definitiva, es pot ser un país de primera i es pot ser un país desregulat, però no es pot ser un país desregulat de primera.